

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Coz.
 Pe jumătate an 14.— "
 Pe 3 luni . . . 7.— "
 Pe o lună . . . 2.40 "
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 756.

REDACȚIA

ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 11a
 INSERTIUNILE
 se primesc la adre-
 sa.
 Mulțumite publice și Lee
 leșchis costă șirul 20 fil
 Manuscrise nu se in-
 napolază.

ROMÂNUL

Funeraliile regelui Carol I.

— Transportarea cadavrului regelui Carol la București. —

Luni la orele 10 jum. s'a oficiat un ser-
 viciu divin în aula Castelului Peleş din Si-
 naia, în care se afla catafalcul cu cosciugul
 veranului. La serviciu a asistat regina Eli-
 sabetă, regele Ferdinand I, principele Carol,
 moștenitorul tronului, principele Nicolae,
 principesa Elisabeta principele Mircea și o
 sfînsă azistență. După „Veșnica pomenire”
 regele Ferdinand însoțit de principele Carol
 condus pe regina văduvă, care plîngea, în
 camera sa.

Cosciugul a fost ridicat de ofițerii din ca-
 mila militară. S'a format apoi cortegiul în frun-
 te cu clerul, dnii: general mareșal Robescu
 purtând pe o pernă spada regelui Carol I.;
 general Perticari purtând coroana de oțel, ge-
 neral Mavrocordat cele două bastoane de
 mareșal. Urmău apoi suveranul și principele
 Carol, cari purtau pe umeri cosciugul, îm-
 brăcată cu d. prim-ministru Brătianu și toți
 ofițerii din casa militară actuali și foști
 ghioțanți ai regelui. Au urmat apoi dnii mi-
 nistri și celelalte personalități.

În curtea inferioară a palatului cosciugul
 a fost depus pe un afet de tun din reg. 19 ar-
 terie tras de 6 cai. Capacul cosciugului a
 fost înfășurat cu un mare drapel tricolor. La
 ieșirea cosciugului plutonul de gornști din
 regimentul 19 a sunat semnalul regal, apoi imediat,
 la pornirea cortegiului, a sunat marșul mor-
 tuar.

Cortegiul s'a format în curtea palatului,
 în fața:

Un pluton de jandarmi rurali, o compa-
 nia din bat. 2 vânători, care a dat onorurile;
 un pluton de mareașali Curței cu insignele regale;
 un pluton mortuar ale cărui panglici negre sunt
 însoțite de adjutanții regali, iar în jurul afe-
 tului sunt purtate drapelele vechi din războiul
 din 1877. După cosciug urmau: regele Fer-
 dinand, având la dreapta pe principele Carol
 și la stînga pe principele Nicolae; apoi mi-
 nistri, Casa civilă, autoritățile locale și un
 număr numeros. Cortegiul este închis de în-
 fața bat. 2 vânători, comandat de d. locot.-
 colonel Dabija.

În fața gărei cosciugul a fost dat jos de
 afet de aghioțanți regali și depus în vago-
 n mortuar în care a luat loc și regele Fer-
 dinand, principii Carol și Nicolae, dnii mi-
 nistri, casele militare și câteva personalități.
 La orele 12 și 25 m. trenul mortuar a ple-
 cat din gară în sunetul gornștilor.

În drumul dela Sinaia până la București
 s'a adunată în toate stațiile lume nenumărată
 de oameni care săluta pe rege pentru ultima oară. În
 Ploiești și Ploiești trenul s'a oprit oficiin-
 se câte un serviciu divin. În toate gările
 au însoțit trupele din garnizoană, școlile,

societățile și corporațiile cu drapele și în
 frunte cu autoritățile.

La București.

Capitala țării a făcut iubitelui ei suveran
 dovada ultimului act de nemărginită dra-
 goste și nemângăiată mîhnire: întreg poporul
 Capitalei, dela mic la mare, tineri și bătrîni,
 femei și copii, au condus dela trenul mortuar
 până la palatul regal corpul neînsuflețit al re-
 gelui Carol cel Mare, într'o cucernică recu-
 legere.

Nici nu se poate descrie măreția manifes-
 tațiunii la care a luat parte întregul popor al
 Capitalei.

În prevederea imensei mulțimi venită să
 aducă prinosul ei de iubire și venerațiune Ma-
 relui dispărut, programul ceremoniei aduce-
 rei în Capitală a rămășițelor Sale pămîntești
 a fost astfel întocmit încît absolut toată lu-
 mea să-și poată face pioasa îndatorire. Dela
 palatul regal, trecînd pe strada C. A. Rosetti
 și pe bulevardele I. C. Brătianu și Lascar Ca-
 targi, prin piața Victoriei și șoseaua Kisseleff,
 până la gara Mogoșoaia încă înainte de a-
 meazi o enormă mulțime staționează. Pe tot
 acest lung parcurs, pe partea stîngă sunt așe-
 zate trupele din garnizoana București, iar
 pe partea dreaptă e rezervată publicului.

„Iubiții mei Bucureșteni”, cum atât de
 dușos a numit regele defunct poporul Capitalei
 în testamentul său, și-a făcut nu o simplă da-
 torie față de primul rege al României, ci o
 mișcătoare și îndurerată manifestațiune de
 negrăită durere pentru Acela care a întemeiat
 și a veghiat cu statornică și neclintită
 grijă la progresele statului pe care l'a condus
 aproape o jumătate de veac la dezvoltarea și
 prestigiul de azi.

Pe șoseaua Kiseleff toate lămpile electrice
 împreună cu sârmele care le susțineau au fost
 îmbrăcate în negru, doliul fiind susținut din
 distanță în distanță pe panglici trei culori. De
 asemenea s'au așezat stindardele naționale în-
 doliolate. Toate lămpile de pe strădele pe unde
 va trece cortegiul au fost îmbrăcate în negru
 și vor fi aprinse. Tot grilaul care înconjoară
 curtea palatului regal a fost îmbrăcat în postav
 susținut din distanță în distanță de panglici trei
 culori. La ambele părți de intrare, cea din
 dreapta și stînga, s'a ridicat câte un splendid
 portal în formă de piramidă avînd partea ex-
 terioară neagră, iar cea interioară în alb. În fața
 portalelor în partea de sus emblema țării îm-
 brăcate în zăbranic negru. Decorațiunile sunt
 din frunze de brad și steaguri naționale îmbră-
 cate în zăbranic negru. La ușile exterioare de
 intrare în sala Tronului, s'a construit câte un
 splendid baldachin negru ornat cu purpură. Dela
 frontispiciul palatului, în dreptul ambelor uși
 pornește un mare drapel național îmbrăcat tot
 cu crep negru.

Sala tronului în care s'a așezat sicriul cu
 rămășițele defunctului rege, a fost toată îmbră-
 cată în negru și purpură. În mijlocul sălei era
 ridicat un catafalc cu șase trepte tot în negru.
 Deasupra catafalcului, suspendat de tavan se
 află un admirabil baldachin de purpură ornat
 cu hermelină. La cele patru colțuri ale catafal-
 cului se află câte un superb policandru cu câte
 12 luminări. La capul catafalcului se afla iarăși
 un policandru cu 24 lumînări. Tot interiorul să-
 lei Tronului a fost ornat cu plante exotice și în
 exterior.

La Șosea.

O imensă mare de capete, aglomerație e-
 normă. Serviciul de ordine a fost menținut de
 trupe din regimentul 7 Prahova, jandarmi pe-
 deștri, grăniceri, jandarmi rurali. Până la orele
 2 și jumătate un nesfârșit șir de automobile și
 trăsuri precum și mii de pietoni se duc spre
 gara Mogoșoaia. La orele 2 jum. fix circulația
 s'a oprit.

Palatul ministerului de externe, muzeul Zo-
 ologic și palatul funcționarilor publici sunt în-
 doliolate și pavoazate cu steaguri, balcoanele
 sunt îndoliolate. Trupele din reg. 10 artilerie cu
 tunuri și chesoane staționează în piața Victoriei
 și barează străzile lăsînd liberă numai calea
 pe care va parcurge cortegiul funebru. Din toa-
 te părțile orașului în această vastă piață sosesc
 zeci de mii de persoane, toate societățile cu
 drapelele îndoliolate străbat piața îndrumându-se
 spre gara Mogoșoaia.

Ordinea trupelor.

Următoarele trupe erau așezate pe străzi:

Regim. de escortă. Delegațiile regimentelor
 cu drapelele lor.

Ofițerii superiori și inferiori fără trupe. Bat.
 6 vânători. Reg. Vlașca nr. 5. Reg. Mihai Vi-
 tează nr. 6. Reg. 4 Ilfov nr. 21. Reg. Prahova
 nr. 7. Reg. Mircea nr. 32. Comp. de marină.
 Bat. 1 pioneri. Bat. 2 pioneri. Bat. specialități.
 Reg. 1 cetate. Reg. 2 art. Reg. 19 artilerie.
 Regimentul 2 obuziere. Divizia de obuz. grele.
 Reg. 4 roșiori. Reg. 9 roșiori. Reg. 3 călărași și
 Reg. 6 călărași.

Asistența în gara Mogoșoaia.

Pe peronul gării Mogoșoaia, în momentul
 sosirii trenului regal, se aflau dnii Al. Marghi-
 loman, Take Ionescu, M. Pherekyde, B. Missir,
 Toma Stelian, Ion Lahovari, C. Arion, N. Fi-
 lipescu, C. Nacu, Dr. Istrati, Barbu Delavran-
 cea, E. Pangratti, N. Xenopol, general Crăini-
 ceanu, D. Nenitescu, I. Grădișteanu, foști mi-
 nistri. Mitropolitul primat și mitropolitul Mol-
 dovei cu toți episcopii și arhierii de scaun.
 Toți miniștrii plenipotențiar, acreditați pe lân-
 gă curtea regală română. D. profesor Dr. Toma
 Ionescu, rectorul universității cu prof. univer-
 sitari. Primul președinte, președinții și procu-
 rorul general al Curței de casație; președintele
 Curței de conturi; primul președinte, preșe-
 dinții și procurorul general al Curților de apel;
 președinții consiliului superior de agricultură și
 al consiliului administrativ. Toți generalii cari
 nu comandau trupe etc. etc.

Sosirea trenului mortuar regal la Mogoșoaia.

Trenul regal a sosit în gara Mogoșoaia la ora 3 precis. Cei dintâi s'au scoborît din vagon regele Ferdinand și regina Maria, principele moștenitor Carol și principele Nicolae. Regele Ferdinand era îmbrăcat în mare doliu cu decorațiile și epoletii în crep negru. Regina deasemenea era în mare doliu. Au mai descins apoi d. Ion I. C. Brătianu prim-ministru, toți miniștrii și d. C. Câmpeanu, prefect de Prahova. Locomotiva trenului și vagonul mortuar erau îndoliate. În vagonul mortuar se afla arhimandritul Dionisie, starețul mănăstirei Sinaia în odăjdii; dnii colonel Baranga, colonel Anghelescu și major Antonescu, adjutanți regali.

Sicriul îmbrăcat în purpură roșie, a fost ridicat pe brațe de domnii generali Coandă, Istrate și Georgescu, foști adjutanți regali; colonel Baranga, locot.-col. Angelescu, major Antonescu, adjutanți regali, și căpitan Florescu.

Muzica intonează Imnul regal. Tunurife buie.

Toată lumea se descoperă. Pretutindeni domnește o tăcere religioasă. Ochii tuturor sunt plini de lacrimi.

Mitropolitul primat și Mitropolitul Moldovei, împreună cu episcopii și arhierii, îmbrăcați în odăjdii, au citit o scurtă rugă la scoborârea sicriului din vagonul mortuar. Sicriul este urmat de regele Ferdinand și regina Maria; principele moștenitor; primul ministru și miniștrii, foști miniștrii etc.

Regina Maria a plecat în automobil închis spre palat.

La orele 5 a sosit, venind dela gara de nord, M. S. regina-văduvă Elisabeta însoțită de dna Mavrogheni.

Sicriul a fost așezat apoi pe un afet de tun tras de 6 cai.

Sicriul a fost înfășurat într'un drapel național al casei regale. Deasupra lui a fost fixat și cele două bastoane de mareșal ale regelui Carol. Într'o parte și alta a sicriului sunt fixate pajurile țării aurite. Odată cu sicriul au fost coborite din vagon și două drapele din războiul pentru independență. Ele erau purtate, de o parte și de alta a afetului, de colonelul Greceanu și d. locot.-colonel Negri.

Afetul.

Cei 6 cai ai afetului, pe care era așezat cosciugul, au fost conduși de dârlogi, pe jos de către dnii căpitan Gheorghe Ciurea dela comandamentul cetății București; căpitanul Ion Negoescu din regimentul 2 artilerie, general de divizie Gheorghe Manu; căpitanul Ion Bodnărescu din regimentul 1 cetate; căpitanul Gheorghe Rujinski din marele stat major; căp. Teodor Altenliu din ministerul de război; căpitanul Theodor Vera din marele stat major.

Cortejul și parada militară.

Parada a fost comandată de către d. general Cotescu, comandantul corpului II de armată. D. general Gheorghiu Teodor, comandantul diviziei IV-a, comanda trupele pedestre. D. general Constantin Volvoreanu, comandantul brigăzii 4 de artilerie, pe cele de artilerie; d. general Ion Harescu, comandantul brigăzii 7 de roșiori, pe cele de cavalerie.

Cortejul s'a format în modul următor:

Un escadron din regimentul de escortă. Delegațiile regimentelor cu drapelele lor. Spada M. S. regelui, purtată de d. general de divizie Alexandru Iarca, asistat fiind de generalii de brigadă Gheorghe Burghel și Gheorghe Bogdan, cu sabia afară. Coroana regală purtată de d. general de divizie Ion Culcer, asistat fiind de generalul de brigadă Aslan Mihail și contraamiralul Eustatîu Sabastian, cu sabia afară.

Afetul mortuar ale cărui cordoane au fost ținute de: d. prim-ministru și ministru de război, Ion I. C. Brătianu; d. președinte al senatului, B. Missir, d. președinte al adunării deputaților d. M. Pherekyde; d. prim-președinte al Inaltei curți de casatie, d. Bagdat. Alături de persoanele arătate, mai sus, și în afară mergeau mai mulți generali de divizie și de brigadă. Urmau apoi toți ofiterii fără trupă, pe grade și pe front de 10 inși; comandantul corpului 2 de armată cu statul său major.

Trupele veneau în ordinea următoare: Reg. de escortă regală; delegațiile regimentelor cu drapelele lor; bat. 6 vânători; regimentul Vlașca nr. 5; reg. Mihai Viteazul nr. 6; reg. 4 Ilfov nr. 21; reg. Prahova nr. 7; reg. Mircea nr. 32; compania de marină; batalionul 1 pioneri; batalionul 2 pioneri, batalionul de specialitate; regimentul 1 cetate; regimentul 2 artilerie, general de divizie Gh. Mann; regimentul 10 artilerie; regimentul 19 artilerie; regimentul 2 obuziere; divizionul de obuziere grele; regimentul 4 roșiori; regimentul 9 roșiori; regiment 3 călărași și regimentul 6 călărași.

La palatul regal.

La orele 3 jum. a sosit la palatul regal în automobil închis M. S. regina Maria însoțită de dna Mavrodi.

Pe trotuarul din fața palatului regal erau înșirate elevele azilului Elena Doamna, iar în fața Fundațiunii Universitare Carol I, studenții universitari.

La orele 5 și 10 minute a sosit în fața palatului regal cortetul. Înaintând au intrat prin poarta din stânga înaltul cler, dnii generali Hârjeu și Iarca care ducea spada suveranului și coroana de oțel, carul mortuar, M. S. regele Ferdinand, A. S. R. principele moștenitor, principele Nicolae, membrii guvernului, corpul diplomatic și înalții demnitari ai statului.

În acel moment au apărut la o fereastră, deasupra ușii de intrare în sala tronului, cele două regine. Principesele și doainnele de onoare. Ambele regine plângeau.

Pe scara ușii de intrare a sălei tronului se aflau dnii miniștrii Emil Costinescu, Emanoil Porumbaru și Al. Constantinescu. De asemenea se aflau cei doi mitropoliți ai țării, episcopi și arhierii.

Carul mortuar ajungând în dreptul intrănei în sala tronului s'a oprit, iar sicriul a fost ridicat pe brațe de către dnii generali C. Coandă, V. Zottu, C. Hârjeu și Al. Averescu, ajutați de ofiteri superiori desemnați a face de gardă în jurul rămășițelor pământești ale defunctului suveran.

Sicriul a fost ridicat pe scara de onoare și așezat pe catafalcul aranjat, în vestibulul sălei tronului. La capul sicriului s'au așezat drapelele cari au luat parte în războiul dela 1877, iar la picioare o masă pe care au fost puse spada suveranului și coroana de oțel.

Dnii miniștrii și corpul diplomatic s'a așezat în fața sicriului, celelalte persoane pe culoarele din dreapta și din stânga sălei.

La dreapta sicriului se găseau I. P. S. S. mitropolitul primat, I. P. S. S. mitropolitul Moldovei, PP. SS. LL. episcopii de Buzău, Dunărei de Jos, Argeș, Roman și Huși precum și arhierii sufragani respectivi, toți îmbrăcați în sfințe odăjdii.

În stânga sicriului se aflau M. S. regele Ferdinand, regina văduvă Elisabeta, M. S. regina Maria, A. S. R. principele moștenitor, principele Nicolae și principesele Elisabeta și Maria.

După ce sicriul a fost așezat pe catafalc, Il. PP. SS. LL. mitropolitul primat și mitropolitul Moldovei precum și cei șase episcopi au oficiat un scurt serviciu religios intonând „veșnica pomnire”.

Tot timpul ambele regine au plâns.

La orele 6, totul fiind sfârșit M. S. regele împreună cu cele două regine cum și principii și principesele s'au retras în apartamentele regale, iar persoanele cari asistaseră la trista ceremonie, au părăsit palatul regal.

Corpul defunctului suveran a fost păzit atât ziua cât și noaptea de o gardă compusă din adjutanți, regali și princieri precum și de 12 ofiteri superiori.

Publicul a fost admis a defila prin fața rămășițelor pământești ale defunctului Suveran, Luni și Marți, dela orele 10 a. m. până la orele 5 p. m.

Anglia și peninsula balcanică.

— În ajunul unei sguduiri a echilibrului balcanic. —

Roma, 12 Oct.

Vorbind de asigurările asupra atitudinii Imperiului otoman date dlui E. Grey de către ambasadorul turc la Londra, ziarul „Giornale d'Italia” scrie: — Atitudinea Turciei, care se judecă la Londra ca fiind curat germanofilă, este una din preocupările actuale ale guvernului britanic. Dela deschiderea ostilităților și mai înainte de incidentul cu vânzarea plăzmită a vaselor „Goeben” și „Breslau”, toată lumea era încredințată, la Londra, că Poarta vrea să scoată un folos special și imediat din situația încurcată de azi. Într'adevăr, pe când se afla la Londra despre mobilizarea armatei otomane, mobilizarea îndreptată, după toate probabilitățile împotriva Rusiei și a Greciei, pe când se auzea de o înțelegere de mare însemnătate, ce era pe cale de a se încheia între Constantinopol și Sofia, se răspândea totodată șvonul că Turcia se silește de a stârni o răscoală islamică în toată Asia-mică și Africa septentrională mai cu seamă în acele focare de fanatism, cari sunt coastele apusene ale Arabiei și Egiptul. Cu toate că nu e de temut această agitație se înfățișează deocamdată ca un pericol real pentru posesiunile coloniale britanice, totuși Anglia avu grăi să înlăture deslănțuirea unei astfel de furtive amenințătoare, care ar fi agravat situația internațională, destul de tragică, cu o nouă lovitură în folosul blocului austro-german.

Cu scopul de a evita acest dezastru prin cămbăcia diplomatică și sfaturi binevoitoare de moderațiune, Anglia s'a arătat așa de împăciuitoare când cu incidentul celor două vase germane, și acuma, față de intențiile de agresiune dovedite de Turci în contra Rusiei, Greciei și Serbiei, Anglia sovăiește să ia o hotărâre energică împotriva imperiului otoman.

Tebue știut, că unul din motivele de căpetenie cari l'au făcut pe d. Grey să se împotrivescă din răspuneri la eventualitatea unui război, care ar fi aruncat în foc și pe Anglia, a fost tocmai temerea, că o intervenție a Angliei ar fi pricinuit o zdruncinare a situației orientale, ceea ce reprezintă pentru imperiul britanic o primejdie și mai mare, decât cea înfățișată de războiul de azi.

Cu toate asigurările oficiale otomane, această temere nu s'a risipit. E vădit că răzuițele războinice hrănite la Constantinopol se bizuie pe aceste două elemente esențiale, siguranța apărării strategice a Dardanelelor care, sub conducerea câtorva ofiteri germani ar fi ajuns astăzi formidabilă și de altă parte siguranța că Anglia și Franța, angajate în Mediterana în contra Austriei, iar pe uscat împotriva Germaniei, nu pot încerca cu ușurință o acțiune directă contra Turciei. Dacă adăogăm la aceste două elemente, și alianța cu Bulgaria care o garantează fără îndoială față de pericolul grec, precum și cumpărarea celor două vase „Goeben” și „Breslau”, atunci vom găsi explicația planului îndrăzneț al junilor turci. Acest par a fi obținut sprijinul necondiționat al Bulgariei garantând acesteia câștigarea Salonului și a teritoriilor bulgare ocupate de Sârbii, când Bulgaria la rândul său ar restitui Turciei acea regiune septentrională fostă turcească la nord de Adrianopol care a fost câștigată în urma recentului război balcanic.

Rusia nu ar fi menținut la frontiera caucaziană decât mai puțin ca două sute de mii oameni și că o concentrare a trupelor ruse către frontierele Turciei ar agrava enorm situația trupelor țării. În afară de aceasta o acțiune a flotei turcești, întărită prin cele două vase „Goeben” și „Breslau” în marea Neagră s'ar sfârși cu succesul Turciei în contra Rusiei. Mar trebuie avut în vedere pe de altă parte că Grecia nu ar rămâne simplă spectatoare într'un eventual nou conflict balcanic. Așa că acțiunea navală grecească constituie un alt factor care complică situația și face ca prevederile să fie foarte grele și puse în încurcătură.

La aceste considerațiuni pozitive mai trebuie încă una pentru a explica alarma produsă la Londra de atitudinea junilor Turci; aceea că

ând pe Rusia arbitrară să înfrunte singură a-
măntările turcești, s'ar întrevădea cedarea
națiunii orientale în viitor numai în grija ab-
ilității a guvernului din Petrograd. Pelerinajul
celui la Moscova, apelul său către popoarele
ave de a începe un adevărat „războiu sfânt”
loc temerilor că se va înfăptui acea confedera-
țiune panslavistă care ar putea fi mai near-
ră destinelor europene și în special a echi-
brului oriental, deci a echilibrului meditera-
n.

Se înțelege lesne de ce la Londra există in-
ială de a se da ajutor și sprijin definitiv ace-
ui colosal vis panslavist care s'ar îndeplini pe
ama Austriei și a Turciei și de ce se preferă
se încerca încă prin orice eforturi de a se
menține un echilibru relativ în situațiunea bal-
anică pe bazele actuale.

Este bine ca încheierea a nota că la Londra
mănește încrederea că acest rezultat se poate
unge cu ajutorul Italiei; deoarece lumea e
nvinsă pe deoparte că situațiunea actuală de
neutralitate a Italiei nu s'ar mai putea menține
rin fața pericolului de a se sdruncina echi-
rul mediteranean și cel oriental și pe altă parte
există credința că posibilitatea unei interven-
ni din partea Italiei este cel mai bun argu-
ment de moderațiune și de calm în capitalele
balcanice.

Este bine ca Italia să se prepare pentru ori-
e eventualitate de oarece suntem, după toate
probabilitățile, în ajunul unei sgudiri a echi-
brului balcanic. (A. T. I.)

Presă turcească despre atitudinea Greciei.

Un semnificativ articol al ziarului „Ikdam”.

Viena, 15 Oct.

Ziarul turcesc „Ikdam” din Constantinopol
ale cărui legături cu cercurile conducătoare din
Constantinopol sunt bine cunoscute, ocupân-
du-se de atitudinea Greciei față de evenimen-
tele la ordinea zilei, scrie următoarele:

„Imediat după izbucnirea războiului sârbo-
austro-ungar, guvernul grec s'a angajat oficial,
că va păstra cea mai strictă neutralitate în tot
timpul duratei lui, declarând în același timp, că
nu va mobiliza. Cu toate acestea, guvernul grec
în dorința de a provoca complicațiuni, a ajutat
continuu Serbia, mergând până în a-i impru-
mă și soldați, fapt recunoscut formal de
presa franceză, amică Greciei. Portul Salonic,
cu toată neutralitatea Greciei, a fost pus cu de-
săvârșire la dispozițiunea Serbiei care a im-
portat pe aci, toată munițiunea de războiu, de
care a avut nevoie.

Din partea noastră, nu am fi dat nici o a-
tenție atitudinii Greciei, dacă această atitu-
dine nu ar fi fost provocatoare față de Turcia.

Declarațiunile făcute de d. Venizelos, acum
câteva zile în camera grecească, trebuie să ne
iacă atenți, cu atât mai mult, cu cât din conți-
nutul acestor declarațiuni rezultă, că Grecia nu
poate rămâne neutră dacă Bulgaria atacă Ser-
bia, sau dacă Turcia și Bulgaria împreună ata-
că România.

Procedând astfel Grecia are pretenția că va
menține pacea în Balcani.

Dar se înșală amar. Ocuparea Beratului de
câte trupele elene, e o vădită călcare a neutra-
lității, careia noi trebuie să-i punem capăt cât
de curând.

Nu ar fi rău ca Grecia, să înțeleagă odată
pentru totdeauna, că amestecul ei în Albania,
cum și teroarea desfășurată asupra populați-
unii mahomedane din Macedonia, o va duce la
un război cu Turcia.

Fiecare lucru își are marginile lui. Așa va
avea dar marginile și atitudinea de astăzi a
Greciei, margine care este așa de apropiată.”

Războiul.

Spania, România și Italia.

Roma. — Se telegrafiază ziarului „Giornale
d' Italia”:

Conduita Spaniei continuă a se călăuzi după
cea mai strictă neutralitate. Se asigură însă,
că hotărârile sale, ca și deciziunile României,
atârnă în mare parte de situațiunea ce o va
putea lua Italia în cursul acestui războiu. (A.
T. I.)

Italia și tronul Albaniei.

Roma. — Noul domnitor al Albaniei ar putea
să fie un principe musulman? La această între-
bare ziarul „Sera” răspunde:

— În ceea ce privește guvernul italian, so-
cotim că el nu s'ar opune la o astfel de candida-
tură, dacă ar fi susținută și de celelalte puteri.
Însă cu o condiție de căpetenie: ca noul candi-
dat să nu fie o emanațiune a sublimei Porți și
a guvernului tinerilor turci căci aceasta ar în-
semna desființarea acelei neatârări ce Europa
a garantat-o statului albanez. (A. T. I.)

Așezarea Rușilor în Galizia.

Viena. — Intinderea enormă a liniei de bă-
taie a Rușilor — după cum scrie Reichspost —
a fost provocată în urma concentrărilor mari
de trupe în fața Przemyslului. Rușii își con-
centrează noui forțe mari pentru ca să oprea-
scă ofenziva noastră și pentru ca să-și poată a-
șeza în siguranță trailul. Dacă aceasta le va
reuși Rușilor, se poate aștepta ca ei să se re-
tragă încă înainte de a se începe lupta decisivă.

Diplomat bulgar rusofil.

Sofia. — In capitala Bulgariei a produs o sen-
zație foarte penibilă și a provocat mare re-
sentiment atitudinea fostului reprezentant bulgar
la Petersburg, Zokow, care trăiește acum în ca-
pitala Rusiei și de unde trimite sub pseudoni-
mul Detsew telegrame și articole ziarului
„Preporec”, prin cari agită în chipul cel mai
fanatic în favorul Rusiei. Fostul reprezentant
bulgar provoacă opinia publică să se roage în
biserici pentru victoria armelor bulgare și să
ia parte în războiu alături de Rusia. Rezulta-
tul acestui apel a fost însă că întregă opinia
publică bulgară s'a scandalizat de purtarea
fostului său reprezentant în Rusia.

Neutralitatea Italiei.

Genf. — „Journal de Geneve” a primit o
anchetă asupra chestiei, că oare Italia dorește
să intre în războiu sau nu. Răspunsurile cari
le-au dat marii industriași, bancheri, deputați,
demnitari înalți și mari proprietari din Italia
culminează în declarația că nici un Italian nu
dorește ca regatul italian să părăsească neu-
tralitatea. Singur vre-o câteva ziare duse în ră-
tăcire de corespondenții lor din străinătate au
pledă pentru războiu. Chestia Trientină și a
Triestului lasă deplin rece toate cercurile se-
rioase. Câtă vreme va conduce politica exter-
nă a Italiei San Girolamo, Italia va rămâne neu-
tră.

Infrângerea Rușilor spre sud dela Varșovia.

Viena. — „Grazer Tagespost” publică delu
corespondentului său cu permisiunea organelor
de cenzurare: Trupele noastre cari înaintează
dinspre Chyrow au pătruns până în tinutul
Samborului. Trupele ce au trecut prin străm-
torile Carpaților, înaintând spre Turka, Tu-
cholka și Stawsko, i-a constrâns pe Ruși să se
retragă grăbit spre Drohobytz. Trupele cari trec
prin Przemysl înaintază apărate de cetate.
Ariergardele dușmanului încearcă să rețină tru-
pele noastre. Ciocnirile aceste s'au terminat
însă până acum în favorul nostru. Intre Jaros-
lau și punctul unde se varsă San în Vistula, tru-
pele noastre au ocupat toate trecătoarele. Rușii
se retrag spre nord. Probabil că Rușii vor mai
încearcă în retragerea lor să oprească înaintarea
trupelor noastre, intrând în luptă. Spre Ivango-
rod și Varșovia se fac mari concentrări de trupe.
Avantgarda unei armate rusești a încercat să
rupă spre sud dela Varșovia, linia de bătaie a

Germanilor, dar a fost înfrântă și s'a retras pe
teritorul fortificat al Varșoviei.

Ziare franceze oprite.

Bruxelles. — Guvernorul german după cum
se știe a oprit apariția ziarelor franceze din ca-
pitala Belgiei. Opreliștea aceasta a fost extinsă
acum asupra tuturor orașelor belgiane, cucerite
de trupele germane.

Berlin. — „Saarburger Zeitung” care apărea
în limba franceză și germană aduce la cunoș-
tința cetitorilor săi că comandantul armatei o-
prind întrebuințarea limbii franceze de aci în-
colo va apare numai în limba germană.

Inchiderea Dardanelor.

Constantinopol. — Ministrul de marină Djemal
Pașa a vizitat Dardanelele însoțit de ofițeri germani
și numeroși ingineri de marină. Scopul acestei
călătorii prin strămoșia Dardanelor, după
cum se vorbește în cercurile bine informate din
capitala Turciei ar fi fost schimbarea planului
privitor la închiderea Dardanelor și exami-
narea temeinică a minelor așezate. Motivul
pentru acest pas al guvernului otoman l'ar fi
dat unele evenimente mai recente, cari au pro-
vocat mari îngrijorări în cercurile militare com-
petente ale Turciei. Planul privitor la așezarea
minelor în Dardanele a fost adecă elaborat de
ofițeri englezi. Aceștia însă, când au fost dimi-
sionați din serviciul Turciei, s'au dus la Atena,
unde au avut consfătuiri cu șeful lor contra-
amiralul Limbus, comandantul flotei anglo-
franceze din Marea Mediterană și cu contra-
amiralul englez Kerr.

În 27 Septembrie flota anglo-franceză a în-
cercat să pătrundă în Dardanele prin zona în
care nu erau așezate mine. Comandantul for-
tificațiilor dela gura Dardanelor a observat
cu acest prilej că flota anglo-franceză trebuie
să fie bine informată despre pozițiile minelor,
căci vasele au încercat pătrunderea cu miș-
cări sigure, prin locul, unde nu erau așezate
mine. Fără îndoielă că ofițeri englezi au abu-
zat de încrederea pusă în ei de guvernul o-
toman și au tradat autorităților marine engleze
planurile elaborate de ei. Ministrul de marină
al Turciei s'a văzut deci constrâns să modifice
întreg sistemul de închidere cu mine a Darda-
nelor, zădărniciind astfel tradarea ofițerilor
englezi.

Retragerea Rușilor din Carpați.

Sighetul Marmației. — Rușii, fiind constrânși
de către trupele noastre să se retragă, au in-
cendiat toate satele prin cari au trecut. Trupa
rusească care s'a retras pe valea râului Iza a
aruncat în aer toate podurile. Dușmanul se gă-
sește acum pe linia Raho-Ökörmezö. Trupele
noastre îi constrâng să se retragă și din acea-
sta linie.

București. — După cum scrie „Universul”
trupele noastre au înfrânt deplin în mai multe
lupte trupele rusești. Rămășițele acestor trupe
au fugit în Bucovina.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 16 Oct.

Aniversarea nașterii printului moștenitor
Carol al României. Azi, Vineri, A. S. R. prin-
tu! moștenitor Carol al României împlinește
vârsta de 21 ani. Până în prezent A. S. R. era
însurat ofițer în oaste și după tradițiile fami-
liei Sale, făcea serviciu regulat la trupă.

În anul trecut a făcut cea dintâi călătorie
ca ofițer și prinț român la Roma, „maica no-
astră cea bătrână”, unde i s'a făcut o strălucită
primire.

Acum în urma morții neașteptate a marelui
rege Carol și în consecință a suirei pe tronul
României a augustului Său tată-rege, A. S. R.
este recunoscut în mod solemn de corpurile le-
guitoare române ca moștenitor al tronului ro-
mân.

Întru mulți ani cu bine și sănătate.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Türth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrassy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ga 2270)

Chemarea glotașilor cari n'au primit instrucțiune militară. „Budapesti Tudositó” primește din loc competent:

Conform articolului de lege XX din 1884 privitor la gloate, glotașii din clasa I pot fi chemați sub arme în caz de necesitate extraordinară, pentru întregirea armatei comune și a honvezimei. Guvernul ungar sprijinindu-se pe aceasta dispoziție a legii numite, a hotărât în înțelegere cu guvernul austriac și ministrul comun de război, ca pentru o eventuală necesitate să se facă consemnarea glotașilor născuți în anii 1890—1878 (24—36 ani), cari n'au primit încă instrucție militară, adică aparțin clasei I de glotași, subdivizia B. și vizitarea acestora pentru eventuala lor aplicare la serviciu de arme, iar în caz de necesitate să fie instruiți militarmente și împărțiți la armata comună sau honvezime. Publicația respectivă și ordinațiunea ministerială va apare în zilele cele mai apropiate. Consemnarea numiților glotași are să fie terminată până în 29 Octomvrie. Controalele de prezentare a glotașilor, a căror scop e numai constatarea, cari sunt apti pentru serviciu de arme și cari nu, vor avea loc în ziua care se va fixa între 16 până în 31 Decemvrie. Ziua chemării glotașilor, găsiți apti pentru serviciu de arme, pentru ca primească instrucție militară se va aduce la cunoștință mai târziu.

† **Dr. Ioan Mihályi**, protofiscul comitatului Maramureș și membru corespondent al Academiei române, refugiindu-se din Sighetul Marmăției în fața invaziunii rusești, a încetat din viață la Gherla, unde a fost Mercuri înmormântat. Defunctul, bărbat de deosebită erudiție, a editat Diplomele nobililor români din Maramureș. Il deplâng număroși consăngeni, între cari I. P. S. Sa Mitropolitul din Blaj. Odihnească în pace!

Alegere de preot. Duminecă, în 4 Octomvrie st. n. a. c., s'a ținut alegerea de preot pentru parohia de clasa primă din frunțașă comună Bergeșău, la care au competat 3 competenți, anume: dnii Valeriu Ionescu preot în Janova, Iuliu Tioldan preot în Remetea-timișană și candidatul de preot N. Breneanțu din Maierile Timișorii. Făcându-se scrutiniul votării secrete, M. On. domn d. Ioan Oprea, adm. protopresbiteral al tractului Timișorii, sub a cărui înțeleaptă conducere a decurs alegerea, a declarat ca paroh ales pe d. Valeriu Ionescu, intrunind majoritatea absolută a voturilor. Felicităm atât pe ales, cât și pe alegători!

O scenă foarte duloasă s'a petrecut la cosciugul regelui Carol. Anume, doi bătrâni cari au luptat la Plevna în garda Domnitorului, au intrat în sala mortuară cu brațele pline de flori de tufănică. Toți cei de față s'au dat deoparte, lăsându-i să treacă. Cei doi bătrâni s'au apropiat de catafalca și au presărat pe corpul fostului lor Căpitan florile ce le aveau în mână. Apoi s'au închinat și au sărutat mâna ilustrului mort.

Cei doi credincioși ostași ai Domnitorului au izbucnit apoi în plâns. Scena era emoționantă. Toți asistenții aveau ochii plini de lacrimi.

Inmormântarea preotului Andrei Vățianu. Ni se scrie: În ziua de 12 (25) Septemvrie a. c. s'a știus din viață unul din preoții bătrâni din tractul Radnei, Andrei Vățianu din Baia. Duminecă, în ziua Înălțării sf. Cruci, când împlinea 72 ani i s'a făcut înmormântarea. Serviciul înmormântării, după sfânta liturgie, l'a oficiat părintele protopop al tractului, Procopiu Givulescu, asistat de preoții Iosif Vuculescu, Ioachim Turcu, Ioan Coșaciu și Ioan Musca, și învățătorii Aurel Mircu din Totvărădia și Simeon Neamțiu din Giulița. După terminarea serviciului protopopul într'o cuvântare mișcătoare a relevat vredniciile defunctului.

Născut în anul 1842 în comuna Oberșia, din părinți plugari, sârmani, după terminarea școlii din sat, dânsul, cuprins de dorul de a învăța carte se duse la Arad, unde din propriile sale puteri s'a susținut studiind preparandia și teologia. În anul 1868 s'a întors în mijlocul poporului servindu-l mulți ani ca învățător și 46 ani ca preot, dintre cari în curs de 20 ani a mai administrat și comuna învecinată, Slatina, ai cărei poporeni încă îi înconjurau sicriul.

Râvna ce a avut-o pentru biserică și pentru păstorii săi, o vestesc frumoasele locașuri sfinte, ridicate în cursul păstoririi sale în ambele comune, de puținii și sârmanii poporeni, la stăruințele sale neobosite și la sfaturile sale înțelepte.

Zile de peleginaj la patul său a fost pentru poporeni timpul cât a bolit. Stimat și iubit a fost de toți colegii preoți și învățători din tract, cu cari în frățietate a trăit și conlucrat, — iar jertfirea de sine pentru bunăcreșterea și instruirea unei numeroase familii de 9 membri a fost și va rămânea apreciată în toate cercurile sale de cunoștință, precum și interesarea de a ridica și pe unii din fiii poporului la treapta intelectualilor.

În urmă rămășițele sale pământesti însoțite de jalea și lacrimile fiilor, fiicelor, ginerilor, nurorilor și a numeroșilor nepoți și nepoate, precum și de pictatea intelectualilor din jur și o mulțime de popor, s'au așezat în cimitierul bisericii vechi, — spre vecinică odihnă.

Fie-i țărâna ușoară și pomenirea vecinică! —

Un preot vecin.

Chestiunea succesiunii la tronul Rusiei. O telegramă din Petersburg, anunță că sinodul rus a dispus, ca până la terminarea războiului, în toate bisericile rusești îndată după rugăciunile pentru sănătatea țarului și a moștenitorului de tron să se facă și o rugăciune pentru marele duce Nicolae Nicolaevici, șeful statului major. Acest fapt și are importanța lui în ce privește succesiunea la tronul Rusiei, căci actualul principe moștenitor rus nefiind capabil pentru domnie — ar trebui să urmeze la tron fratele țarului, marele duce Mihail, dar care pare să fie înlăturat, pentru ca marele duce Nicolae să fie adevăratul succesor la tronul Rusiei.

Ultima oră.

FUNERALIILE REGELUI CAROL AL ROMÂNIEI.

Ni se comunică din București:

Joi dimineața la orele 9 s'a oficiat în sala tronului de mitropolitul primat și mitropolitul Moldovei cu mare asistență un serviciu religios, la care a asistat un număr restrâns de persoane în frunte cu membrii familiei regale. După terminarea acestui serviciu sicriul regal a fost așezat pe un afet de tun tras de 6 cai. În acel moment s'au tras 101 bubuituri de tunuri, iar clopotele tuturor bisericilor din Capitală au început să sune. S'a format un cortegiu strălucit până la gard.

Din gara de Nord trenul a plecat la orele 11 și 30 m. În trenul mortuar au luat loc MM. LL. regele și regina cu familia regală, casele civile și militare regale, mitropolitul primat, mitropolitul Moldovei, miniștri și încă câțiva demnitari.

Un al doilea tren, care a plecat la 10 minute, a dus cealaltă asistență.

Trenul regal mortuar s'a oprit în gările Titu, Golești și Pitești. La orele 3 d. a. c. trenul a sosit în gara Curtea de Argeș, unde s'a format un nou cortegiu. Sicriul așezat pe un afet de tun tras de 6 cai a parcurs drumul până la mănăstire unde s'a oficiat un nou serviciu divin, apoi sicriul a fost coborât la orele 5 în cripta regală.

*

In urma încetării din viață a M. S. regelui Carol I. Curtea MM. LL. regelui și reginei a luat doliu pe timp de șase luni cu începere dela 27 Septemvrie.

(Raport detaliat urmează. N. R.)

ATENTAT IMPOTRIVA DLUI BUXTON.

București. — Impotriva dlui Buxton, președintele confederației balcanice s'a săvârșit ieri un atentat, când mergea cu trăsura însoțit de fiul fostului prim-ministru bulgar Coșov, ca să asiste la înmormântarea regelui Carol. Atentatorul care a fost imediat deșut se numește Hasanitja Paskil și e supus otoman. El împușcase cu un revolver asupra dlui Buxton. Un glont a strățaiat plămânile președintelui englez, iar un al doilea glont l'a rănit ușor. Un al treilea glont a găurit pălăria fiului lui Coșov. Rănirea dlui Buxton nu e mortală. Motivul atentatului ar fi de ordin politic.

GERMANII LA MAREA DE NORD.

Berlin. — Germanii au cucerit Brugge fără de nici o luptă. Belgienii au încercat o împotrivire la Courtray, dar suferind mari pierderi au fugit spre Ostende.

Germanii ocupând localitățile Kuatcke și Heyst au ajuns la Marea de Nord.

LUPTE ÎN VOGEZI.

Strassburg. — În Vogezi Germanii țin ocupate aproape toate înălțimile. Francezii sunt respinși definitiv. În Bellort trenurile Vogeze și-au început circulația („Die Zeit”).

RUȘII ALUNGAȚI DIN RAHĂU.

Hust. — După lupte crâncene Rușii au fost respinși dela Rahău până la Borcut. Trenul e liber acum până la Băclcoiu.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

V. Petroviciu, Toracul-mic. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Dec. a. c.

Oprea B. Popa, Kiskerek. Am primit 14 cor. în abonament până la 31 Ianuarie 1915.

Vasile Popovici, Șiria. Am primit 7 cor. în abonament până la finea anului curent.

Romul Todea, Albac. Am primit 7 cor. abonament pe cvart. IV 1914.

Dr. Vasile Cucu, Comlăus. Am primit 7 Cor. abonament pe Quart. IV. 1914.

Redactor responsabil: Constantin Sava.

Caut

„ASPIRANT”

cu maturitate gimnazială. Condițiile verbal.

D. BANCIU, farmacist
Săliște (Szellstye).

Ba 2303—4

ANUNT.

Caut fasole albă, deasă și linte în cantități mai mari. — Oferte cu mostre să se trimită pe adresa

SAVA JIAN, comerciant
Alibunar.

Ji 2302—2